

Kázání: 118. O zlu, práci a lásce

Samozřejmě, věřit jaksi nestačí. Ježíš říká jasně, že bez následování to nepůjde. Prostě ten, kdo se nechce paktovat se zlem, musí žít tak nějak po ježíšovsku a to znamená žít pravdivě, hájit spravedlnost, chovat se milosrdně k druhým a být na straně všech kdo nemají slovo, kdo strádají a pláčou a nikdo je neslyší.

Kázání

O zlu, práci a lásce

1. čtení: Jeremjáš 23, 3 – 6

3 Sám shromáždím pozůstatek svých ovcí ze všech zemí, kam jsem je rozehnal, a přivedu je zpět na jejich nivy a budou plodné a rozmnoží se.

4 Ustanovím nad nimi pastýře a ti je budou pást, nebudou se již bát ani děsit a žádná nebude pohřešována, je výrok Hospodinův.“

5 „Hle, přicházejí dny, je výrok Hospodinův, kdy Davidovi vzbudím výhonek spravedlivý. Kralovat bude jako král a bude prozíravý a bude v zemi uplatňovat právo a spravedlnost.

6 V jeho dnech dojde Judsko spásy a Izrael bude přebývat v bezpečí. A nazvou ho tímto jménem: „Hospodin – naše spravedlnost“.

2. čtení: Jan 21, 1 – 19

1 Potom se Ježíš opět zjevil učedníkům u jezera Tiberiadského.

2 Stalo se to takto: Byli spolu Šimon Petr, Tomáš, jinak Didymos, Natanael z Kány Galilejské, synové Zebedeovi a ještě dva z jeho učedníků.

3 Šimon Petr jim řekl: „Jdu lovit ryby.“ Odpověděli mu: „I my půjdeme s tebou.“ Šli a vstoupili na loď. Té noci však nic neulovili.

4 Když začalo svítat, stál Ježíš na břehu, ale učedníci nevěděli, že je to on.

5 Ježíš jim řekl: „Děti, nemáte něco k jídlu?“ Odpověděli: „Nemáme.“

6 Řekl jim: „Hodte síť na pravou stranu lodi, tam ryby najdete.“ Hodili síť a nemohli ji ani utáhnout pro množství ryb.

7 Onen učedník, kterého Ježíš miloval, řekl Petrovi: „To je Pán!“ Jakmile Šimon Petr uslyšel, že je to Pán, přehodil si plášť – byl totiž svlečen – a brodil se k němu vodou.

8 Ostatní učedníci přijeli na lodi – nebyli daleko od břehu, jen asi dvě stě loket – a táhli za sebou síť s rybami.

9 Když vstoupili na břeh, spatřili ohniště a na něm rybu a chléb.

10 Ježíš jim řekl: „Přineste několik ryb z toho, co jste nalovili!“

11 Šimon Petr šel a vytáhl na břeh síť plnou velkých ryb, bylo jich sto padesát tři; a ač jich bylo tolik, síť se neprotrhla.

12 Ježíš jim řekl: „Pojďte jíst!“ A nikdo z učedníků se ho neodvážil zeptat: „Kdo jsi?“ Věděli, že je to Pán.

13 Ježíš šel, vzal chléb a dával jim; stejně i rybu.

14 To se již potřetí zjevil učedníkům po svém vzkříšení.

15 Když pojedli, zeptal se Ježíš Šimona Petra: „Šimone, synu Janův, miluješ mne víc než ti zde?“ Odpověděl mu: „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“ Řekl mu: „Pas mé beránky!“

16 Zeptal se ho podruhé: „Šimone, synu Janův, miluješ mne?“ Odpověděl: „Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“ Řekl mu: „Buď pastýřem mých ovcí!“

17 Zeptal se ho potřetí: „Šimone, synu Janův, máš mne rád?“ Petr se zarmoutil nad tím, že se ho potřetí zeptal, má-li ho rád. Odpověděl mu: „Pane, ty víš všechno, ty víš také, že tě mám rád.“ Ježíš mu řekl: „Pas mé ovce!“

18 Amen, amen, pravím tobě: Když jsi byl mladší, sám ses přepásával a chodil jsi, kam jsi chtěl; ale až zestárneš, vztáhneš ruce a jiný tě přepáše a povede, kam nechceš.“

19 To řekl, aby mu naznačil, jakou smrtí oslaví Boha. A po těch slovech dodal: „Následuj mne!“

Sestry a bratři,

jsme na samém začátku nejkrásnějšího měsíce v roce a ve vzduchu visí otázka o čem tak dneska nejlépe kázat? Jaké téma by se k dnešnímu dni hodilo? Možnosti jsou na stole nejméně tři.

Co takhle zlo? Zlo, které je hned zjara nutno zahnat ohněm, jak se tradičně u nás v Česku děje při pálení čarodějnic o právě uplynulé noci.

1. května je ovšem Svátek práce a tak by se také dalo kázat třeba na motivy písničky Zdeňka Svěráka, že „dělání, dělání, všechny smutky zahání, dělání, dělání je lék“.

A do třetice, „první máj - večerní máj - byl lásky čas, hrdliččin zval ku lásce hlas, kde borový zaváněl háj...“ Všichni tuhle „máchovku“ známe ještě ze základky, určitě každý z nás někdy recitoval, jak o lásce šeptal tichý mech a svou lásku slavík růži pěl.

Takže když to shrneme, kázat se dneska bude o zlu, o práci a o lásce.

Ohně, kterými se poslední dubnovou noc zahání rojení nejrůznějších temných bytostí, není český nápad. Tenhle původem pohanský zvyk k nám údajně přišel odněkud ze Skandinávie a v Čechách se prý lidem zalíbil až někdy v polovině 19. století.

Nic proti lidovým zvykům, jenom nevím, proč jsme si tady u nás zvykli na oheň přikládat ještě ony slámové či hadrové čarodějnice a proč jsou to zrovna čarodějnice a ne také čarodějníci.

Přitom všichni víme, že čarodějů, kteří pumpují do světa zlo, bylo a je vždycky víc. Pro příklady není třeba chodit daleko, stačí si jen uvědomit, kdo zrovna sedí na pražském hradě nebo v moskevském kremle. Navzdory tomu, u nás se pálí jen a pouze čarodějnice. Holt tradice je tradice, s tím nic neuděláme.

Původní evropští pohané, co s pálením ohňů začali, ovšem nejspíš věděli, že zla se nezbavíme, když někoho spálíme. Tak jednoduché to není. Zlé síly jsou totiž nehmotné a spálit se jednoduše nedají.

Jarní ohně měly jiný význam, než někoho upálit, aby byl jednou provždy pokoj. Měly šířit světlo a teplo a zatlačovat tmu a chlad. Kde je oheň, kde je světlo, tam temné síly ztrácejí energii a musejí se klidit.

Ne náhodou podobnou symboliku najdeme i v Bibli. „Já jsem světlo světa,“ říká Ježíš v Janově evangeliu, „kdo mě následuje, nebude už chodit v temnotě, ale bude mít světlo života.“

Kdo uvěří Kristu, nemusí ani škrtnout sirkou, najednou se ocitá v prostoru světla, v prostoru, kde temné síly ztrácejí šanci.

Samozřejmě, věřit jaksi nestačí. Ježíš říká jasně, že bez následování to nepůjde. Prostě ten, kdo se nechce paktovat se zlem, musí žít tak nějak po ježíšovsku a to znamená žít pravdivě, hájit spravedlnost, chovat se milosrdně k druhým a být na straně všech kdo nemají slovo, kdo strádají a pláčou a nikdo je neslyší.

V prostoru solidarity a soucitu temné síly berou nohy na ramena.

Na stejnou notu je i příběh z dnešního čtení. Učedníci se v noci vydali lovit ryby na Tiberiadské jezero.

Už vědí, že Ježíš byl vzkříšen, některým se dokonce před týdnem zjevil a řekl jim, že jako Bůh poslal jeho, tak on nyní zase posílá je, učedníky. Nějak to dál neupřesnil a zase zmizel, takže si teď nejsou jistí, co dál.

Vlastně je to trochu smutné. Tři roky s ním chodili po Galileji a Judsku a vždycky jim říkal, co mají dělat. Teď nic. Zůstali poněkud sami. Možná, že přijde ještě nějaký manuál, kam že jsou to vlastně posíláni, kam přesně mají jít.

V nejasné situaci vyčkávání se Petr rozhodne jít na ryby. Je to ostatně jeho profese. Přidá se dalších šest učedníků rybářů, a když tak vyplují na jezero s naštelovanou sítí, zpívají si k tomu známý popěvek „dělání, dělání, všechny smutky zahání, dělání, dělání je lék“.

Při svítání uvidí najednou na břehu nějakou postavu. Není to jen tak někdo, kdo jde zrovna kolem. Tam kde svítá, tam je i Ježíš. Nebo naopak: tam kde je Ježíš, tam svítá.

A unavení učedníci, kteří celou noc nic nechytily a už jim není ani do zpěvu, si od neznámého nechají poradit. Hodí síť na druhou stranu a ta je hned plná až k prasknutí. Najednou jim to v hlavách secvakne. Tohle musí být Ježíš!

Když potom přirazí ke břehu, čeká na ně piknik, vzkříšený Kristus jim podává chleba a ryby na grilu. No není to idylka!?

Kdo jste už někdy zažili časné ráno na břehu Mácháce, nebo třeba Jadranu, dokážete si to představit. Nikde nikdo, ticho a mír, na horizontu právě začíná vykukovat slunce a vy v tom romantickém rozpoložení jen tak sedíte a vnímáte ten božský klid, v němž se mísí vůně vody spolu s předkládanou pochutinou.

A učedníci tak sedí na břehu, nechávají se obsluhovat Vzkříšeným a nikdo neřekne ani slovo, nikdo se nezeptá 'kdo jsi a kde ses tu vzal' protože všichni tam někde uvnitř vědí, že to nemůže být nikdo jiný, než právě Ježíš.

Mohli bychom tady skončit, ale bylo by to předčasné. Příběh totiž pokračuje. Po grilované rybě s chlebem vezme Ježíš Petra na malou procházku podél břehu. A Petr tuší o čem ta procházka bude.

Už když z loďky uviděl oheň na břehu, vrátila se mu v mysli ona situace na nádvoří veleknězova domu, kde byl Ježíš souzen. Spolu s jinými lidmi se tam u ohně ohříval, a když se ho ptali, třikrát zapřel, že by měl snad s Ježíšem něco společného.

Zradil, a to se předtím chvástal, že sám klidně za Ježíše položí život. Muselo to přijít. Špatné svědomí se nedá zavřít jen tak do nějakého šuplíku. Ale Ježíš nevyčítá, neštourá se v ráně v Petrově duši. Jen se třikrát zeptá: „Petře, miluješ mě, máš mě rád?“

Co je to za divnou otázku?, řekneme si. Nevyznělo by líp, kdyby se Ježíš zeptal třeba 'Budeme zas kamarádi, Petře? Nic si z toho nedělej, všechno dobrý!'

Asi by nám to připadalo vhodnější, ale to jen proto, že neznáme skutečný význam slova „láska“, které Ježíš použil.

V řečtině je totiž lásek víc druhů, nejen jedna, jako v češtině. Láska, ke které zve hrdlička v podání Karla Hynka Máchy, je láska erotická.

Láska, na kterou se ptá vzkříšený Kristus Petra, je láska jiného druhu. Do češtiny ji nejlépe přeložíme slovy jako solidarita, obětavost nebo sounáležitost.

Ježíš se ptá Petra, stejně jako Hynka, Viléma nebo Jarmily, stejně jako nás všech: „Vydáš se stejným směrem jako já? Půjdeš v mých stopách?”

Nebo zůstaneš u běžné lidské taktiky být pouze tam, kde je to z vlastního pohledu bezpečné, kde nehrozí riziko konfliktu se zlem v nejrůznějších podobách? Zůstaneš na nádvoří, kde se nespravedlivě soudí, nebo najdeš odvahu jít do toho jako já, i kdyby to mělo znamenat osobní nepohodlí a případně i smrt?”

A Petr nemá moc co říct, protože už ze sebe nechce jako dřív dělat borce, který všechno zvládne a který z ničeho nemá strach: „Pane ty víš všechno, ty víš také, že tě mám rád.”

„Fajn,“ odpoví nakonec Vzkříšený, „tak mě, Petře, následuj, pojď v mých stopách, dělej všechno tak, jak jsem to dělal já. Právě takové lidi, co si umějí přiznat vinu a jsou ochotni jít dál, právě takové potřebuji.“

Sestry a bratři, právě takové Petry potřebujeme jako sůl my všichni. Petry, co se dali za Ježíšem a vnášejí do našeho rozbouřeného a všelijak bolavého světa světlo pokoje, soucitu a milosrdenství.

Takovéhle dělání skutečně všechny smutky zahání. Čím víc takových Petrů, tím větší šance, že lásky čas se neomezí jen na první máj.

PeČ

SPCH 1. 5. 2022

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)